

DZIENNIK

ZARZĄDU

M. ŁÓDZI

Redakcja i administracja
Plac Wolności 1.

Administracja czynna od godz. 9-12 wp.
Redakcja od godz. 1-2 po południu.

Prenumerata: Kwartalnie . Mk. 600.—
Miesięcznie „ 200.—

Ogłoszenie: Wiersz nonpareilowy (cztery
szpalty na stronie) Mk. 80.—Przed tekstem
Mk. 100.— za wiersz (dwie szpalty na
stronie), Drobne 10 marek za wyraz.
Najmniejsze ogłoszenie mk. 100.—

Cena egzemplarza 50 Marek

Nr 9. (125.)

Łódź, wtorek 28 lutego 1922 r.

Rok IV.

Dział sprawozdawczy.

Z obrad Rady Miejskiej.

Protokół

6 (IV sesji) posiedzenia Rady Miejskiej.

Łódź, dn. 14 lutego 1922 roku.

Komplet radnych: 57. Komplet członków
Magistratu: 10. Obecnych radnych 36. Obec-
nych członków Magistratu: 9.

Posiedzenie otworzył o godz. 8 min. 15
wiecz. przewodniczący Rady Miejskiej, r. A.
Remiszewski, w obecności quorum Rady (45
członków), zaprosiwszy do stołu przydziałnego
r. sekretarza F. Wójcika, oraz sekretarza Pre-
zydjum, p. P. Rundo, do prowadzenia protokołu.

Przyjęto do wiadomości:

1. Zawiadomienia radnych: Baumgartena,
Bermana, Hilszera, Kałużńskiego, Kotkowskie-
go, Kozaneckiej, Mińcberga, Nowosielskiego,
Polaka, Pudlarza, Stupnickiego, usprawiedliwia-
jących nieobecność swą na dzisiejszem posie-
dzeniu.

2. Uchwałę Magistratu № 88 z dn. 27
stycznia 1922 r. (w zw. z wł. postanowieniem
R. M. z dn. 21 grudnia 1921 r., p. IIB-4 oraz
opinią odnośnych urzędów miejskich):

„Zgodnie z wnioskiem Prezydjum Magistra-
tu № 106 z dn. 27 stycznia 1922 r. uchwalono
załączyć w poczet stałych etatowych stabilizo-
wanych urzędników miejskich następujące osoby:

1. p. Bernarda Pilcera — Dyrektora Zar-
ządu Głównego,

2. p. Mieczysława Kalinowskiego — Wi-
cedyrektora Zarządu Głównego,

3. Pawła Rundo — Naczelnika Kancelarii
Rady Miejskiej,

4. p. Stefana Kaźmierczaka — Referenta
Prasowego,

5. p. Tadeusza Wisławskiego — Naczel-
nika Wydz. Opieki Społecznej,

6. p. Karola Blumenhoffa — Zastępcę Na-
czelnika Wydziału Opieki Społecznej,

7. p. Eugenjusza Richtera — Zastępcę Na-
czelnika Oddziału Podatkowego,

8. p. Jakóba Frydmana — Naczelnika Od-
działu Finansów i Kontroli,

9. p. Bronisława Grajnera — Skarbnika
Magistratu,

10. p. Walentego Leśniewskiego — Za-
stępcę Skarbnika Magistratu,

11. p. Józefa Zmigrodzkiego — Kierow-
nika Biura Ksiąg Stałej Ludności,

12. p. Jana Waltratusa — Zastępcę Na-
czelnika Wydziału Oświaty i Kultury,

13. p. Józefa Ciasia — Kierownika Od-
działu Szkolnictwa,

14. p. Józefa Zalewskiego — Kierownika
Oddziału Obowiązku Szkolnego.

15. p. Stanisława Radwańskiego — Za-
stępcę Kierownika Oddziału Obowiązku Szkol-
nego,

16. p. Władysława Rymuszę — Kierowni-
ka Oddziału Kanalizacji,

17. p. Franciszka Walickiego — Kierow-
nika Oddziału Pomiarów,

18. p. Wiesława Lisowskiego — Kierow-
nika Oddziału Zabudowy Miasta,

19. p. Juliana Brzozowskiego — Kierownika Oddziału Budowy Tramwajów Podmiejskich,

20. p. Edwarda Berlinera — Kierownika Inspekcji Miejskich Przedsiębiorstw Komercyjowanych,

21. p. Stanisława Kempnera — Naczelnika Wydziału Zdrowotności Publicznej,

22. p. Wacława Rybskiego — Dyrektora Plantacji Miejskich,

23. p. Edmunda Weissberga — Miejskiego Inspektora Mazkaniowego,

24. p. Izidora Szwarcmana — Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego*.

3. Odezwę r. Helmana, działającego w imieniu r. Bermana — treści następującej:

„Wywiązując się z misji, przyjętej na siebie wraz z p. Bermanem na konferencji odbytej w dniu wczorajszym w Magistracie w sprawie sytuacji wytworzonej wskutek bezrobocia w szpitalu im. małżonków Poznańskich, po porozumieniu się z rzeszami frakcyjami, podałem poniżej uchwałę powziętą na skutek interwencji naszej na posiedzeniu Zarządu szpitala w dniu wczorajszym o godz. 11-oj wiecz.:

„Uchwała Zarządu szpitala Poznańskich, zapadła na posiedzeniu w dn. 9 lutego 1922r.:

Upoważnić pp radnych Helmana i Bermana do zakomunikowania przedstawicielom frakcji w Radzie Miejskiej, iż:

1) Zarząd zgadza się na odłożenie jutrzejszego postępowania sądowego w sprawie eksmisji personelu,

2) Zarząd zgadza się na omówienie incydentu strajkowego w Szpitalu z przedstawicielami Związku, i

3) że w dalszym ciągu będą kontynuowane prace nad możliwie szybkim uruchomieniem szpitala*.

4. Odezwę Województwa Łódzkiego № L. Pr. 224/1/119 z dn. 4 lutego r. b. w sprawie pisma G. U. L. o operatach szacunkowych.

5. Okólnik № 13 Ministerstwa Spr. Wewn. z dn. 19 stycznia 1922 r. w sprawie budżetów powiatowych związków komunalnych na rok 1922.

Uchwalono:

A. Paza porządkiem dziennym za uznaniem nagłości.

W sprawie pożyczki zwrotnej dla Komendy Policji Państwowej w Łodzi na cele oczyszczenia miasta.

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 131 z dn. 14 lutego 1922 r., upoważnia Magistrat do wyasygnowania z funduszków miejskich Komendzie Policji Państwowej w Łodzi kwoty mk. 14,000,000.— tytułem pożyczki zwrotnej na cele oczyszczenia miasta; zwrot wzm. pożyczki wzgl. przymusowe ściągnięcie tejże od właścicieli nieruchomości zagwarantuje pisemnie Wojewoda Łódzki.

Do zakresu pracy nad oczyszczeniem miasta, niezależnie od uprzątnięcia ulic, winno wchodzić również doprowadzenie do należytego porządku wewnętrznego stanu poszczególnych posesyj, jako to: podwórz, urządzeń wodociągowo - kanalizacyjnych, klatek schodowych i t. p.

B. W sprawach objętych porządkiem dziennym.

I. W sprawie wyborów 14 obywateli i tyłaż zastępców do Komisji Sanitarnych przy Komisarijacie Policji Państwowej.

Następujący wniosek r. Praszkierra (w pierwszej części) i r. Lichtensteina:

Rada Miejska, przekazując sprawę powyższą dla zajęcia stanowiska K-sjom skarbowej i do spr. ogólnych postanawia, że w skład K-sji Sanitarnych nie mogą wchodzić właściciele nieruchomości m. Łodzi.

R. Helman, uważając postanowienie powyższe za krzywdzące właścicieli nieruchomości, protestuje przeciwko uchwale, oświadczając, iż Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości wniosą w tej mierze rekurs do władz miarodajnych.

II. W sprawie referatu Komisji Specjalnej dla spraw wodociągów i kanalizacji.

1. przyjąć do wiadomości właściwe sprawozdanie r. dr. J. Rosenblatta przewodniczącego K-sji,

2. następujący wniosek Komisji specjalnej dla spraw wodociągów i kanalizacji:

„Ze względu na to, że stan sanitarny miasta z powodu braku kana-

lizacji i wodociągów pozostawia bardzo wiele do życzenia,

że dalsza zwłoka w wykonaniu budowy tych niezbędnych urządzeń stan ten coraz bardziej pogarsza,

że nie mogąc z powodu braku odpowiednich na ten cel funduszków przystąpić już obecnie do pełnej budowy w zakresie projektów inż. Lindley'a, zapoczątkowanie częściowej realizacji narazie dla najgęściej zaludnionego śródmieścia przyczyni się niewątpliwie do znacznego polepszenia warunków zdrowotnych miasta,

Rada Miejska wzywa Magistrat do przystąpienia już w roku bieżącym do budowy częściowej kanalizacji i wodociągów według projektu inż. Szenfelda i wniesienia na ten cel do budżetu na bieżący rok administracyjny na zapoczątkowanie realizacji budowy wodociągów i kanalizacji kwotą mk. 200,000,000.—

3. następujący wniosek r. Praszkiara:

„Rada Miejska wzywa Magistrat aby w czasie jaknajkrótszym przystąpił do pertraktacji ze sferami finansowymi w celu zrealizowania projektu budowy wodociągów i kanalizacji w m. Łodzi”.

Uchwałę powzięto jednomyślnie.

III. W sprawie przepisów o odprawach i zabezpieczeniu emerytalnym pracowników miejskich m. Łodzi i ich rodzin.

zgodnie z wnioskiem r. Rapalskiego — odroczyć rozpatrzenie sprawy do posiedzenia Rady Miejskiej w tygodniu przyszłym.

Przewodnictwo obejmuje r. dr. J. Rosenblatt.

IV. W sprawie zlikwidowania Miejskiego Oddz. Kominiarskiego oraz przekazania jego agend Cechowi Kominiarskiemu w Łodzi.

Następujący wniosek Komisji skarbowej i do spraw ogólnych:

Rada Miejska, przychylił się do wniosków Magistratu № 1359 z dn.

80 grudnia 1921 r. oraz № 26 z dn. 10 stycznia 1922 r. postanawia

1. zlikwidować z dniem 1 stycznia 1922 r. Miejski Oddz. Kominiarski agendy jego powierzając Cechowi Kominiarzy w Łodzi,

2) zatwierdzić właściwą umowę w sprawie oczyszczania kominów w obrębie m. Łodzi (oryginał dołączony zostaje do akt), z następującymi zmianami:

a) Wstęp umowy w brzmieniu następującym:

„Magistrat m. Łodzi powierza Cechowi kominiarskiemu w Łodzi prawo oczyszczania kominów w obrębie tegoż miasta przez majstrów i pracowników odpowiednio wykwalifikowanych i posiadających zezwolenie Magistratu do wykonania tych robót na czas od dn. 1 stycznia 1922 r. aż do odwołania na następujących warunkach”.

b) § 1 — skreślić,

w § 2, obecnie 1-ym, w okresie 2-im — zamiast słów „starszego i podstarszego” wstawić „przedstawiciela”,

w § 11, obecnie 10-tym — uzupełnić przez dodanie słów „i to niezależnie od tego czy są zapisani do cechu”.

w § 12, obecnie 11-ym, ustępie 2-im okresu 2-go, wykreślić słowa „wykreślony z cechu” i,

c) w związku z powyższym zmienić odpowiednio numerację §§ 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15;

3. zgodzić się, w myśl § 7 (dawniej 8-go) powyższej umowy, na pobieranie przez Cech Kominiarzy w Łodzi, poczynając od dn. 1 stycznia r. b., na wypadek niedojścia do dobrowolnej umowy z bezpośrednio zainteresowanymi, niżej wymienionych opłat za wycieranie kominów:

1. ogniska w jedno— i więcej piętrowych budynkach mk. 120.—

2. kominy piekarskie z jednym piecem piekarskim mk. 1680.—

3. kominy piekarskie z piecami piekarskimi mk. 1920.—

4. pokoje ogrzewane centralnym ogrzewaniem mk. 120.—

5. pokoje ogrzewane centralnem ogrzewaniem o powierzchni mniej niż 10 mtr. kw. mk. 84.—,

6. kuchnie hotelowe, jadalnia, pralnia i kuźnia mk. 480.—,

7. kominy fabryczne, browarowe lub lazienne mk. 2400.—;

4. wyasygnować Cechowi Kamienniarzy m. Łodzi z funduszów miejskich kwotę mk. 100.000.— tytułem zaliczki na poczet należności za wycieranie kominów w gmachach miejskich w ciągu roku budżetowego 1922;

5. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

R. Helman, uważając, że postanowienie w sprawie powyższej pozabawione jest podstaw prawnych, protestuje przeciwko uchwale i oświadcza, że właściciele nieruchomości, nie mając w Magistracie swoich zastępców zaprotestują u Wojewody przeciwko uchwale niniejszej, opłaty zaś wynikające z tego tytułu nie uważają dla siebie za obowiązujące.

V. W sprawie subsydjum dla instytucyj pozostających pod egidą Wydz. Zdrow. Publ.

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 69 z dnia 24 stycznia 1922 r., postanawia

1. udzielić subsydjum z funduszów miejskich w r/adm. 1922 następującym instytucjom, znajdującym się pod egidą Wydz. Zdrow. Publ.:

a) Schronisku dla umysłowo chorych żydów przy ul. Wesolej № 17 mk. 200.000.—,

b) ambulatorjum przy Łódzkim Żydowskim Towarzystwie Niesienia Pomocy Chorym „Linax Hacholim“ przy ulicy Południowej № 19 marek 50.000.—,

c) ambulatorjum Łódzkiego Chrześcijańskiego Towarzystwa Dobroczynności przy ul. Zachodniej № 27 mk. 150.000.—,

d) Lidze Przeciwgruźliczej w Łodzi mk. 100.000.—;

2. utworzyć w związku z tem w zamierzeniach skarbowych Zarządu m. Łodzi na r/adm. 1922 w wydatkach działu I, tyt. V:

a) pozycję 6 — Schronisko dla umysłowo chorych żydów przy ul. Wesolej № 17 — mk. 200.000.—,

b) pozycję 7 — Ambulatorjum przy Łódzkim Żydowskim Towarzystwie Niesienia Pomocy Chorym „Linax Hacholim“ przy ul. Południowej № 19 — mk. 50.000.—,

c) pozycję 8 — Ambulatorjum Łódzkiego Chrześcijańskiego Towarzystwa Dobroczynności przy ul. Zachodniej № 27 — mk. 150.000.—,

d) pozycję 9 — Liga Przeciwgruźlicza w Łodzi — mk. 100.000.—;

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VI. W sprawie uchylecia pewnych zastrzeżeń, zawartych w uchwałach R. M. z dn. 18. 2. 1919 r., 1. 12. 1920 r. i 15. 2. 1921 r. o podwyższeniu taryfy tramwajowej (w zw. z ewentl. wystąpieniem Magistratu m. Łodzi przeciwko Spółce Akcyjnej Kolei Elektrycznej Łódzkiej o skup tramwajów miejskich).

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 50 z dn. 17 stycznia 1922 r., postanawia

1. uchylić:

a) w uchwale № IV z dn. 18 lutego 1919 r. zastrzeżenie, „że gdyby w ciągu roku okazała się pewna nadwyżka dochodów nad wydatkami, przechodzi ona w całości na rzecz kasy miejskiej“,

b) w uchwale № A I z dn. 1 grudnia 1920 r. punkt 2-b „że o ile dywidenda przekroczy 6 proc., to nadwyżka doliczona zostanie do funduszu renowacyjnego“,

c) w uchwale № II z dn. 15 lutego 1921 roku punkt 2-b, „że akcjonariusze ze względu na ciężkie położenie ludności miasta zrzekną się wszelkiej dywidendy“;

2. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

VII. W sprawie rozbudowy miast.

Następujący wniosek fr. P. P. S.: „Miasto Łódź, pod względem ilości mieszkańców drugie z rzędu

miasto w Rzeczypospolitej, a pierwszorzędne centrum handlowo-przemysłowe, wstrzymane jest w swoim rozwoju, ponieważ niema dostatecznego terenu dla swej terytorjalnej ekspansji.

Potrzeby ludności wszelkiego rodzaju: kulturalne, oświatowe, mieszkaniowe, opieki społecznej, zdrowotności publicznej, nie mogą być należycie zaspokojone, ponieważ na małym obszarze miejskim nie dadzą się wnieść konieczne budynki dla pomieszczenia odnośnych instytucyj.

Władze państwowe i komunalne, wszelkiego rodzaju urzędy mieszczą się w domach prywatnych, zajętych drogą rekwizycji — podczas gdy z drugiej strony całe rzesze ludności cierpią na głód mieszkaniowy, wstrzymujący normalny bieg życia społecznego.

W mieście brak szpitali, szkół, co odbija się bardzo ujemnie w stosunkach zdrowotnych i utrudnia zrealizowanie ustawy o powszechnem nauczaniu.

Wiele gmachów zajmuje wojsko w mieście, nie mając możności dyslokacji swych organów i oddziałów na peryferji miasta.

Rozwijający się mimo chwilowej stagnacji rodzimy przemysł włókienniczy wytwarza potrzeby zakładania nowych fabryk, składów, a temsamem zajęcia nowych terenów znajdujących się obecnie w ręku publicznych instytucyj lub większych właścicieli ziemskich. W związku z tem koncentrować się będą w Łodzi, zwłaszcza z chwilą otwarcia nowych rynków zbytu na Wschodzie, coraz to liczniejsze zastępy pracowników, dla których brak obecnie pomieszczeń.

W Łodzi ma powstać własny gmach sądu okręgowego, wyższa szkoła techniczna, teatr i t. p. — lecz urzeczywistnienie tych projektów będzie niemożliwe, jak długo miasto nie zdobędzie sobie możności swobodnego rozszerzania się.

Brak terenu, skupienie zbyt wielkiej liczby ludności na małej stosunkowo przestrzeni paraliżuje zatem

wszęchstronną ewolucję miasta we wszelkich kierunkach życia społecznego, kulturalno-oświatowego i gospodarczego. Z tego względu należy już w obecnej chwili wszcząć kroki, zmierzające do zapewnienia miastu jego ekspansji terytorjalnej, a to na zasadzie art. 26 Ustawy z dn. 15 lipca 1920 r. o wykcnianiu reformy rolnej.

Mając na uwadze wyżej wyszczególnione potrzeby miasta, Rada Miejska uchwała zwrócić się z wnioskiem do Głównego Urzędu Ziemskiego zgodnie z rozporządzeniem tego urzędu z dn. 21 czerwca 1921 r. do O. U. Z. w Piotrkowie № 982/Z — o wykup majątków ziemskich poza miastem się znajdujących w odległości 10 km. od centrum miasta t. j. w sferze oddziaływania interesów mieszkaniowych miejskich, na zasadzie art. 26 i art. 1 L. 7 cyt. wyżej ust. o reformie rolnej.

Rada Miejska poleca w tym celu Magistratowi zebrać za pośrednictwem Biura Zabudowy potrzebny materiał i opracować należycie umotywowany plan rozbudowy zarówno w obrębie granic miasta, jak również i w promieniu 10 km. od granic miasta.

Jednocześnie zaś Rada Miejska zwraca się do Głównego Urzędu Ziemskiego z zawiadomieniem o zamierzonym wykupie poniższych majątków na terytorjum powiatu, celem zapobieżenia tranzakcjom, mogącym utrudnić lub uniemożliwić przeprowadzenie powyższej akcji.

Gmina Nowosolna — majątek Sikawa, własność Gayera,

Gmina Nowosolna — majątek Stoki, własność Wojciechowskiego.

Gmina Radogoszcz — majątek Julianów-Marysin, własność Heinla,

Gmina Rszew — majątek Rszew, własność Żuchowskiego,

Gmina Chojny — majątek Chojny-A, własność Cymermana,

Gmina Rąbień — majątek Rąbień, własność Galeckiego,

Gmina Łagiewniki — majątek Łagiewniki-A, własność Richtera,

Gmina Łagiewniki — majątek Łagiewniki-B, własność Heinzla,

Gmina Wiskitno — majątek Kurca i Nachtigala,

Gmina Wiskitno — majątek Horodyńskiego.

VIII. W sprawie subsydjów dla Okręgowej Komisji Związków Zawodowych w Łodzi.

Rada Miejska, przychylając się do wniosku Magistratu № 130 z dn 14 lutego 1922 r., postanawia

1. przyznać Okręgowej Komisji Związków Zawodowych w Łodzi na cele szerzenia kultury i oświaty wśród mas robotniczych jednorazowe subsydjum z funduszków miejskich w wysokości mk. 300.000.—,

2. utworzyć w związku z tem w zamierzeniach skarbowych Zarządu m. Łodzi na r/adm. 1922 w dziale I, tytule V wydatków pozycję 10 — Okręgowa Komisja Związków Zawodowych w Łodzi — mk. 300.000.—,

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

IX. W sprawie przyznania Wydziałowi Oświaty i Kultury kredytu w kwocie mk. 1,000,000.— na wypłatę zapomóg niezamożnym uczniom średnich zakładów naukowych.

Rada Miejska, w związku z wnioskiem Magistratu № 108 z dn. 7 lutego 1922 r., postanawia

1. upoważnić Wydz. Oświaty i Kultury do udzielenia b. uczniom i uczniom miejskich szkół powszechnych, chcącym się kształcić w średnich zakładach naukowych, w razach zaś wyjątkowych i innym niezamożnym wychowankom szkół średnich, zapomóg na opłacenie wpisowego w tychże zakładach.

2. wnieść na ten cel do dz. III wydatków zamierzeń skarbowych Zarządu m. Łodzi na administracyjną 1922 mk. 1,000,000.—;

3. wezwać Magistrat do wykonania tej uchwały.

Wobec spóźnionej pory przewod-

niczący o godz. 11 min. 15 wiecz. zamyka posiedzenie.

Przewodniczący: (—) A. Remiszewski.
(—) J. Rosenblatt.

Prowadzący protokół: (—) P. Rundo.

Sprawozdanie z działalności Wydziału Zdrowotności Publicznej w miesiącu styczniu 1922 r.

TABLICA

zachorowań i skcnów na ostre choroby zakaźne:

CHOROBY	grudzień		styczeń	
	zach.	sk.	zach.	sk.
1. tyfus plamisty	34	1	49	4
2. „ brzuszny	67	14	29	6
3. „ powrotny	8	—	1	—
4. czerwonka	6	2	4	—
5. płońica	24	3	16	6
6. błonica	7	5	9	5
7. jaglica	9	—	25	—
8. gruźlica	—	42	—	119
9. dretwica karku	—	—	4	—
10. róża	9	1	2	—
11. gorączka połog.	4	3	1	—
12. odra	10	—	4	—

Działalność poszczególnych instytucyj Wydziału Zdrowotności Publicznej:

a) w szpitalach miejskich:

SZPITAL	p. zost. z XII m.	przy- było	wy- pisa- no	zmart.	pozost. na 1. 2.	ilość dni szp.
1. Radogoszcz	278	259	177	45	315	9370
2. Chojny	67	23	16	—	74	2128
3. DREWNOWKA	121	207	172	18	138	4143
4. Aleksandra	99	70	56	8	105	3213
5. Marji-Magdaleny	78	119	105	—	92	2868
razem	643	678	526	71	724	21722

b) w szpitalach obcych:

1. Anny-Marji	102	75	54	15	51	4503
2. Ewangelickim.	63	99	83	7	72	2124
3. Kochanówka	129	21	12	3	135	4143
razem	294	195	149	25	258	10770

c) w przytułkach połoźniczych:

1. przy ul. Dzielnej	28	97	94	1	30	804
2. „ „ Sienkiew	30	102	103	—	29	756
razem	58	199	197	1	59	1560
Dom Izolacyjny	133	60	84	—	9	1627

Udzielono porad w ambulatorjach:

1. I miejskim przy Rynku Bałuckim — 2161,
 2. II miejskim przy ul. Suwałskiej — 1410,
 3. Chrześc. T-wa Dobroczyńności — 985,
 4. przy szpitalu Anny-Marji—827,
 5. przy T-wie „Linus Hacholim” — 1767.
- Razem — 7150.

w ambulatorjach szkolnych:

- I-szym — 1428
 - II-gim — 466
 - III-cim — 494
 - IV tym — 866
- razem — 3274

Zakład dla ambulatoryjnego leczenia świerzbu udzielił porad 963, leczono 398 osób.

Wykapano w miejskich zakładach kąpielowych:

- I-szym — 4717
 - II-gim — 11
- razem — 4728

Miejska Izba Odkazająca:

a) dokonano odkażeń po:

CHOROBY	w ubik.	o pojemność m. cub
1. tyfusie powrotnym	1	60
2. „ plamistym	31	5292
3. „ brzuszny	48	2061
4. czerwonce	2	54
5. płonicy	26	1910
6. gruźlicy	125	4628
7. błonicy	8	266
8. drętwy karku	2	74
9. róży	4	102
10. różnych	3	265
11. ospie	5	882
razem	255	15664

b) odkaziła i oczyściła w stałym kotle 2724 funtów rzeczy.

odkaziła i oczyściła 4 domy w 81 ubikacjach.

Miejska Pracownia Bakterjologiczna dokonała 310 badań. Prosektorjum Miejskie dokonało 8 sekcij kli-

nicznych, 3 sądowe i 18 rozbiórów histopatologicznych.

Miejski Oddz. Przewozu Chorych:

I. Dział Przewozowy.

przy chorobach udzielających się 162
 „ „ nieudzielających się 204
 zwłok 13
 razem 379

II. Dział Ratunkowy.

weszań 258
 wypadków 166
 przewozów 99
 razem 513

Sekcja do Walki z Gruźlicą.

- a) do Poradni zgłosiło się 544 osób, dorosłych 212 i dzieci 332.
- b) w pracowni rozpoznawczej badano płwociny 146 osobom, z tego z wynikiem dodatnim 37, ujemnym 109.
- c) sanitarki dokonały 270 wywiadów,
- d) dokonano opatrunków chirurgicznych na mieście 125.

Lekarze Sanitarni.

1. dokonali 111 oględzin sanitarnych, 238 oględzin zwłok, dokonali wywiadów tyfusowych 101, płonicy 8, czerwonki 1.

Miejska Apteka recept wydała 1765.

Sprawozdanie z działalności Komitetu Tanich Kuchen za r. 1921.

Akcja dożywiania biednych dzieci m. Łodzi w ubiegłym 1921 roku może być podzielona na dwa okresy: 1, do września r. ub., kiedy akcja ta osiąga pełnego rozkwitu i 2, od września, kiedy zaczyna zmniejszać się.

Działalność Komitetu Tanich Kuchen w okresie pierwszym nacechowana jest wysiłkami w celu: 1, ulepszenia gospodarki w istniejących tanich kuchniach, 2, powiększenia ilości wydawanych posiłków i 3, otwarcia nowych tanich kuchni.

W początkach 1921 roku Komitet Tanich Kuchen posiadał 18 tanich kuchni. Kuchnie te do września 1920

roku były prowadzone przez prywatne zarządy, a Komitet Tanich Kuchen tylko wydawał Zarządom subsydja na utrzymanie kuchen. Skutkiem tego Komitet Tanich Kuchen posiadał nieznaczną ingerencję w administrowaniu tych kuchen, prywatne zaś zarządy prowadziły w tanich kuchniach gospodarkę pod względami administracyjnym i higienicznym niedbale. Chcąc położyć kres takiej gospodarce, Komitet we wrześniu 1920 roku wszystkie kuchnie umiastowił i przystąpił do ich reorganizacji. Ciągłe nadużycia z produktami, popełniane przez personel kuchen, tamowały wszelką pracę nad polepszeniem jakości obiadów. Najgłówniejszą z przyczyn popełniania nadużyć z produktami był nieodpowiedni i bardzo źle opłacany personel kuchen. Dla przykładu dość powiedzieć, że gospodarz taniej kuchni w lutym ub. roku pobierał 2000 marek pensji miesięcznej. Takie wynagrodzenie, naturalnie, wystarczało mu zaledwie na skromne utrzymanie w ciągu tygodnia i dla utrzymania siebie i swej rodziny zmuszonym był popełniać nadużycia. Celem uniknięcia tego zła Komitet Tanich Kuchen w pierwszym rzędzie zajął się polepszeniem bytu pracowników kuchen. Na wniosek Komitetu Magistrat zaliczył pracowników tanich kuchen z dn. 1 lutego ub. r. do kategorii pracowników miejskich z odpowiednimi poborami. To dało Komitetowi możność przeprowadzenia filtracji personelu kuchen i pozostawienia odpowiednich sił. Jednocześnie Komitet przystąpił do energicznego tępienia nadużyć. Powyższe zarządzenia w krótkim czasie dały dodatnie wyniki, gdyż już od m. kwietnia r. ub. nadużycia z produktami stale zmniejszają się i w końcu meja ustają zupełnie.

Dalsze wysiłki Komitetu Tanich Kuchen zostały zwrócone na uporządkowanie prowadzenia księgowości oraz na uregulowanie prawidłowego obrotu produktami. W tym celu zostały zaprowadzone jednakowe dla wszystkich kuchen księgi składo-

we, kalkulacyjne i kasowe, oraz raporty dzienne i sprawozdania miesięczne. Rozrachunek obrotu produktami kuchnie prowadziły dotąd w funtach rosyjskich, otrzymywały zaś produkty ze składnicy P. A. K. P. D. w kilogramach. Przy przeliczaniu kilogramów na funty i odwrotnie stale zdarzały się omyłki, pociągając za sobą manca lub nadwagi produktów przy miesięcznych remanentach. Dla uniknięcia powyższego Komitet Tanich Kuchen wprowadził obliczenie obrotu produktami w wagach metrycznych, zakupując dla kuchen odpowiednie ciężarki.

Zakończywszy pracę nad unormowaniem strony administracyjnej, Komitet przystąpił do zaprowadzenia w kuchniach pewnego porządku odpowiadającego minimalnym wymaganiom higieny. Lokale tanich kuchen pod względem higieny pozostawiały wiele do życzenia. To samo można powiedzieć o sposobie przygotowania i wydawania posiłków. Wobec tego wyremontowano lokale wszystkich kuchen i postanowiono podobny remont przeprowadzać co trzy miesiące. Celem umożliwienia konsumentom korzystania z posiłków przygotowanych czysto i smacznie, Komitet Tanich Kuchen zamienił stare, poprzepalane kotły nowymi, zakupił fartuchy i chustki na głowę i polecił personelowi i kuchen mieć na sobie czyste fartuchy i chusteczki w czasie przygotowania i wydawnictwa posiłków.

W styczniu r. ub. Komitet Tanich Kuchen wydawał dziennie około 13 tysięcy obiadów dla dzieci (z produktów amerykańskich) i około 270 dla dorosłych (z produktów krajowych). obiady dla dzieci i dorosłych do stycznia wydawano bezpłatnie. Od stycznia r. ub. Komitet Tanich Kuchen zmuszonym był płacić Polsko-Amerykańskiemu Komitetowi za każdą 160 gr. porcję żywności 60 fen. i wobec tego zaczęto od dzieci rodziców zamożniejszych pobierać po 60 fen. za obiad, dzieciom niezamożnych rodziców w dalszym ciągu obiady wydawano bezpłatnie.

Ilość obiadów, wydawanych do stycznia r. ub., naturalnie, nie wystarczała dla wszystkich biednych dzieci m. Łodzi. Komitet Tanich Kuchen postawił sobie za cel podniesienie dziennej ilości wydawanych obiadów do 23 tysięcy.

Wobec tego, że w istniejących tanich kuchniach takiej ilości obiadów dziennie wydawać nie można było ze względu na szczupłe lokale, Komitet Tanich Kuchen zajął się otwarciem nowych kuchni. Zamierzano otworzyć 7 nowych kuchni w punktach najbliższych do lokali szkół powszechnych. Na przeszkodzie był brak wolnych lokali i konieczność otrzymywania ich tylko za pośrednictwem Urzędu Mieszkaniaowego, który zaraz na wstępie odmówił Komitetowi prawa rekwirowania lokali na tanie kuchnie, tłumacząc się, że według obowiązujących przepisów instytucje komunalne nie mają prawa rekwizycji lokali na własne potrzeby. Komitet Tanich Kuchen nie dał jednak za wygraną poczynił wspólnie z P. A. K. P. D. wszelkie możliwe kroki w celu otrzymania tego prawa. Skutkiem tych starań było wprowadzenie do Ustawy mieszkaniowej nowelli, na zasadzie której Komitetowi Tanich Kuchen, jako instytucji pracującej pod egidą Polsko-Amerykańskiego Komitetu, przyznano prawo rekwirowania lokali na tanie kuchnie.

Do m. września r. ub. Komitet otworzył 4 nowe kuchnie i to dało możliwość już w m. marcu wydawać 23 tysiące obiadów dziennie. Pozatym w m. lipcu została otwarta specjalna kuchnia dla półkolonii letnich Wydziału Szkolnictwa, która egzystowała 2 miesiące. W kuchni tej wydawano dziennie, znajdującej się na półkolonjach letnich, posiłek 3 razy dziennie i obsługiwano 800 dzieci dziennie. W końcu m. sierpnia otwarto specjalną kuchnię dla uchodźców, powracających z Rosji, którym wydawano obiady złożone z 2 dań.

Doprowadzenie wszelkiej akcji do pewnego stopnia doskonałości wy-

maga wielkiego nakładu pracy i umiejętności organizacyjnej, nie mówiąc o tym, że wszelkie ulepszenia tylko wtedy będą celowe, jeżeli dokonywane będą stopniowo i w ciągu pewnego okresu czasu. Temi właśnie zasadami kierował się Komitet Tanich Kuchen w swej pracy nad udoskonaleniem działalności tanich kuchni i możliwym rozszerzeniem akcji dożywiania. Jak świadczą osiągnięte do września r. ub. rezultaty praca Komitetu Tanich Kuchen nie poszła na marne. Niestety, nie można tego samego powiedzieć o działalności Polsko-Amerykańskiego Komitetu Pomocy Dzieciom, który nagłymi i niekonsekwentnymi zarządzeniami zaczął, począwszy od m. września r. ub., tamować pracę Komitetu Tanich Kuchen i doprowadzać akcję dożywiania dzieci do stopniowego upadku.

Dlatego też działalność Komitetu Tanich Kuchen w okresie drugim polegała głównie na staraniach nad uzyskaniem możliwie większego przydziału żywności amerykańskiej.

W końcu m. sierpnia r. ub. Polsko-Amerykański Komitet Pomocy Dzieciom bez żadnego uprzedniego zawiadomienia, lub porozumienia się z Komitetem Tanich Kuchen, zawiadomił, że począwszy od m. września będzie mógł dawać dla Łodzi tylko 10 tysięcy porcji żywnościowych dziennie, z czego dla tanich kuchni przypadło około 8 tysięcy. Jednocześnie P. A. K. P. D. podniósł cenę jednej porcji, wynoszącą dotąd mk. 1,50 do mk. 2,50.

Komisja Komitetu Tanich Kuchen biorąc pod uwagę poważne straty materialne, mogące wyniknąć z powodu natychmiastowej likwidacji części tanich kuchni, uchwaliła na posiedzeniu swym z dnia 17 sierpnia zwrócić się do P. A. K. P. D. z prośbą o pozostawienie dla Łodzi dawnego przydziału żywności. Prócz tego Komisja zaznaczyła, że podobne zmniejszanie przydziału żywności powinny być przynajmniej na dwa miesiące naprzód ogłaszane. Uchwałę powyższą przesłano do Centrali P. A. K. P. D. w Warszawie, lecz P. A.

K. P. D. nie uwzględnił żądań K-sji. Wobec tego Komitet Tanich Kuchen przystąpił do częściowej likwidacji kuchni i do 1 września r. ub. zlikwidował 5 kuchni.

W połowie września Komitet otrzymał od P. A. K. P. D. zawiadomienie o tym, że dla Łodzi przyznano 14 tysięcy porcji dziennie. Ponieważ zbyteczne kuchnie zostały już zlikwidowane, nie można było skorzystać ze zwiększonego przydziału.

Powyższe zarządzenia P. A. K. P. D. miały taki skutek, że gdy w m. sierpniu wydawano dziennie przeszło 14 tysięcy obiadów we wrześniu ilość obiadów spadła do 7 tysięcy dziennie.

W końcu m. października Komitet Tanich Kuchen otrzymał od P. A. K. P. D. nowe zarządzenie uprzedniego badania lekarskiego nowo-wstępujących na odżywianie dzieci, przyczem P. A. K. P. D. zaznaczył, że tylko te dzieci będą mogły nadal korzystać z dożywiania, których stan zdrowia tego wymaga. Dzieci zdrowe i bardzo rozwinięte muszą być wykluczone z listy dożywianych.

Komisja Komitetu Tanich Kuchen, będąc w zasadzie przeciwną podobnemu badaniu, musiała się jednak zgodzić z wolą ofiarodawców i badania powyższe w kuchniach przeprowadzić. Chcąc osłabić skutki badania Komisja zwróciła się do P. A. K. P. D. z prośbą, aby dzieci dzieci biedne, pobierające obiady bezpłatne, były nadal dożywiane bez względu na ich stan zdrowia i rozwoju fizycznego, ponieważ dzieci te, będąc pozbawione obiadu z taniej kuchni, nieraz jedynego posiłku całodziennego, w krótkim czasie wpadną w zły stan zdrowia.

Polsko-Amerykański Komitet Pomocy Dzieciom nie zgodził się na pozostawienie wszystkich biednych dzieci i zezwolił pozostawić tylko 10%.

Z dniem 1 listopada r. ub. P. A. K. P. D. podniósł cenę jednej porcji żywnościowej do 5 marek.

Ostatnie zarządzenia P. A. K. P. D. wywołały tenże skutek, co i poprzednie: zmniejszenie się ilości obiadów. W grudniu wydawano dziennie już tylko 6 tysięcy obiadów.

Z dniem 1 grudnia P. A. K. P. D. podniósł cenę jednej porcji żywnościowej do marek 8.—, oraz przyznał Komitetowi Tanich Kuchen 24% darmowych porcji.

Komisja Komitetu Tanich Kuchen, mając na uwadze ogólną zniżkę, nie zgodziła się na powiększenie ceny jednego obiadu do marek 8.— i uchwaliła pobierać od dzieci dawną cenę marek 5.— Nie będąc w stanie zmienić żądania P. A. K. P. D., Komisja postanowiła płacić P. A. K. P. D. marek 8.— za porcję żywnościową w razie przyznania Komitetowi Tanich Kuchen 40% darmowych porcji. Prowadzone z P. A. K. P. D. pertraktacje doprowadziły do przyznania Komitetowi Tanich Kuchen zamiast żądanych 40% darmowych porcji — 25%, oraz 15% bonifikaty od ogólnej sumy rachunków za produkty. Ponieważ nieuwzględnienie całości postulatów Komitetu Tanich Kuchen pociągało za sobą miesięczną dopłatę 336 tysięcy marek na pokrycie różnicy kosztu porcji żywnościowej (8 marek) i ceny pobieranej za obiad (marek 5), Komisja Komitetu Tanich Kuchen uchwaliła zwrócić się ponownie do P. A. K. P. D. z prośbą o uwzględnienie w całości żądania Komisji. Dotychczas Komitet Tanich Kuchen nie otrzymał na swój wniosek żadnej odpowiedzi.

Caloroczne wyniki pracy Komitetu Tanich Kuchen przedstawiają się w świetle cyfr następująco:

Wydawano obiadów dla dzieci — 4.881.708, z tego bezpłatnych 775.408, czyli około 16%. Obiadów dla dorosłych wydano 132.588.

W r. 1921 Komitet Tanich Kuchen wydatkował — na prowadzenie kuchni — 38.825.060 marek, z tego kuchnie dla dzieci — 35.085.294 mk.

Przeciętny koszt przygotowania jednego obiadu dla dzieci wynosił Mk. 7,19 przeciętny koszt obiadu dorosłego — 28 mk.

Miejsce	Ilość kuchen	LICZBA WYDANYCH OBIADÓW											UWAGI:		
		Ogółem dla dzieci, matek karm. i dorost.	D L A D Z I E C I.					Dla matek karmiących:			D L A D O R O S Ł Y C H.			Obiady wydaw. po	
			RAZEM	PŁATNYCH.		BEZPŁATNYCH.		RAZEM	PŁATNYCH		RAZEM	BEZPŁATNYCH.		Mk.	f.
				Chrześc.	Żydów.	Chrześc.	Żydów.		Chrz.	Żydów.		Chrześc.	Żydów.		
Styczeń	14	460692	452778	519431	90323	34858	8266	—	—	—	7914	6687	1227	60	
Luty	16	579136	571028	434241	95455	33585	7747	—	—	—	8108	7141	967	60	
Marzec	16	660400	649918	454976	125566	58991	15385	—	—	—	10482	8860	1622	60	
Kwiecień	16	589604	579281	428533	87510	52981	10257	—	—	—	10323	9273	1050	1	60
Maj	16	465698	455964	307055	68982	69379	10548	—	—	—	9784	8484	1263	1	50
Czerwiec	17	401486	390316	257543	49762	72009	11002	600	385	215	10570	9070	1500	1	50
Lipiec	18	448055	435187	322356	38854	68176	10801	1549	1331	218	11319	9769	1660	1	60
Sierpień	18	441961	427933	309456	39951	64848	13678	1960	1764	196	12068	10518	1550	1	50
Wrzesień	13	234992	221353	133577	25898	49461	12417	1405	1345	60	12234	10684	1530	2	50
Październ.	13	249443	235699	151399	17999	55634	10667	1259	1178	81	12485	11560	925	2	50
Listopad	12	284576	270720	184956	21649	53865	10250	722	626	96	13234	12264	970	5	
Grudzień	12	207006	191531	123323	17510	43410	7287	1358	1076	282	14117	18117	1000	5	
Ogółem		5023149	4881708	3426846	679459	647197	128206	8858	7705	1148	132588	117427	15161		

KALKULACJA KOSZTU OBIADÓW

DLA DZIECI z produktów amerykańskich		DLA DOROSŁYCH z produktów krajowych.			
Liczba obiadów.	4.881.708	Cena sprzedazna	5 —	Koszty produktów i opłat.	3.739.766,27
Razem	38.825.060,66	Liczba obiadów.	132.588.—	Przeciętny koszt 1 obiadu.	28.—
wydatkowano w roku 1921	36.085.294,39	Wydatkowa- no na obia- dy amery- kauskie.	7,19		
		Przeciętny koszt 1 obiadu.			

Przewodniczący Wydziału:

(—) D. Kluszyńska.

Termin:	do 8 dni		do roku		do 5 lat		do 10 lat		do 15 l.		do 20 l.		powyż.		Ogółem	
	m.	z.	m.	z.	m.	z.	m.	z.	m.	z.	m.	z.	m.	z.	m.	z.
Płeć	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Baptyst.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Żydów	33	9	87	58	6	7	13	14	29	18	10	13	8	10	310	

Uwaga: Na ogólną liczbę dzieci zarejestrowanych w terminie przewidzianym przez § 95 K. C. P., było 6 dzieci martwourodzonych płci męskiej i 6 — płci żeńskiej.

W miesiącu sprawozdawczym wciągnięto do tutejszych rejestrów zgonów: 226 zgonów żydów i 2 baptystów, w tem 36 zgonów dzieci w wieku do 1 roku. Sporządzono 112 aktów ślubu, przyczem zalegalizowano związki małżeńskie, zawarte wg. rytuału religijnego, przed kilku lub kilkunastu laty. (p. t. II.)

Tablica II. Zgłoszenia ślubów.

w dniu dokonania czynności religijnego	na il. dzień	po roku	po 5 lat	po 10 lat	po 15 lat
1	4	95	6	4	2

Uprawniono 5 dzieci, zrodzonych przed sporządzeniem przez rodziców aktów ślubu, wskutek czego zabezpieczono im, na zasadzie § 291 K. C. P. prawa majątkowe i osobiste dzieci ślubnych.

Sprawozdanie z działalności Urzędu Stanu Cywilnego za m. styczeń 1922 r.

Działalność Urzędu Stanu Cywilnego w miesiącu styczniu r. b. przedstawia się jak następuje:

Tablica I. Zgłoszono urodzeń nowonarodzonych, oraz tych, którzy nie posiadali jeszcze świadectw urodzeń.

W myśl art. 54 Prawa o małżeństwie z r. 1836 sporządzono 58 aktów znania. Poświadczono 156 zapowiedzi ślubu. Wydano z archiwum wyciągów:

pełnych	515
skrótów	832
skrótów do celów szkolnych	6

Ogółem 1353

Na mocy wyroków sądowych sprostowano 2 akta urodzeń, oraz uznano 5 małżeństw za rozwiązane przez rozwód, o czym zgodnie z § 85 K. C. P. uczyniono adnotacje na odnośnych aktach, a odpisy przesłano do archiwum hipotecznego, celem wniesienia ich do duplikatów.

Sporząd:ono i przesłano tygodniowe wykazy statystyczne do miejskiego Urzędu Statystycznego. Wypełniono 8 kwestionariuszy sądowych, oraz załatwiono korespondencję z gminami politycznymi i władzami w 122 sprawach.

Kasa w miesiącu sprawozdawczym wykazuje wpływów: Mk. 1,027,400.— przyczem po wylegitymowaniu się z pobierania zapomóg z miejskich instytucji Opieki Społecznej, zwolniono z opłat 21 osób.

Opracowano dwa obszernie umotywowane memorjały do Prezydium Rady Ministrów, i M-stwa Sprawiedliwości w sprawie uregulowania, w drodze ustawodawczej, bądź też w drodze uchwały Rady Ministrów, legalizacji ślubów cywilnych, zawartych przed gminami politycznymi w b. zaborach pruskim i austriackim, oraz wpisania do rejestrów stanu cywilnego dzieci, zdrodzonych z tych małżeństw jako też przekazania sądom świeckim spraw, wynikających z rozwiązania związku małżeńskiego.

Przewodniczący Wydziału
Prezydent (—) Rzewski

Z Komisji do ustalania wieku popisowych Żydów.

PROTOKOŁ

posiedzenia I.

Łódź, dnia 18 lutego 1922 r.

Obecni: prezydent A. Rzewski,
I. Szwarzman, dr. E. Mittelstaedt i
dr. A. Margolis.

Uchwała I.

W sprawie utworzenia Komisji.

Przyjęto do wiadomości, że uchwałą Magstratu z dnia 14 b. m. za № 138 utworzona została Komisja dla ustalenia wieku popisowych żydów, składająca się z prezydenta m. Łodzi A. Rzewskiego, jako przewodniczącego, I Szwarzmana, kierownika Urzędu Stanu Cywilnego i dra E. Mittelstaedta, inspektora szpitali miejskich, jako członków Komisji, oraz dra A. Margolisa, członka Rady Miejskiej, jako zastępcy.

Uchwała II.

W sprawie wyboru sekretarza Komisji.

Na sekretarza Komisji wybrano I. Szwarzmana.

Uchwała III.

W sprawie wylegitymowania się petentów.

Uchwalono: a) poddać petentów oględzinom po wylegitymowaniu się dowodami osobistymi względnie zaświadczeniem osoby wiarogodnej; b) podania petentów przed ich załatwieniem przysłać do Urzędu Stanu Cywilnego celem sprawdzenia dokumentów.

Uchwała IV.

W sprawie ustalenia wieku petentów.

a) Zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Spraw Wojskowych L. d. 11542/IV. P. z dn. 29. IV. 1920 r., Komisja dla ustalenia wieku popisowych żydów na posiedzeniu w dniu dzisiejszym określiła na zasadzie zewnętrznego wyglądu wiek następujących osób, które złożyły podania:

1) Cateła Szwarca, syna Szmula Abrama, zdemobilizowanego piechura 28 p. S. K. o przeniesienie z listy poborowych rocznika 1901 na listę poborowych rocznika 1898 i

2) Jakóba-Mojszo Kalmanowskiego, syna Szymena, o ustalenie wieku, —

i uznała:

1) że Calel, syn Szmula Abrama, Swarc urodził się w dniu 12/24 sierpnia 1898 roku (tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego ósmego roku), a zatem podlega poborowi rocznika 1898;

2) że Jakób-Mojsze, syn Szymena, Kalmanowski urodził się w dniu 6/17 lipca 1897 roku (tysiąc ośmset dziewięćdziesiątego siódmego roku), a zatem podlega poborowi rocznika 1897.

Pozatem postanowiono zwrócić się do Wydziału Prezydjalnego Magistratu z wnioskiem o wydanie pomienionym petentom odnośnych zaświadczeń w myśl powyższej uchwały.

b) Podania: Hersza Hochmana i cchoka Godela Buki, wskutek nieprzedstawienia przez nich metryk urodzenia, rozpatrzyć na następnym posiedzeniu, odbyć się mającym we wtorek dnia 21 b. m. o godz. 11^{1/2}.

PROTOKUŁ

posiedzenia II.

Łódź, dnia 21 lutego 1922 r.

Obecni: prezydent A. Rzewski, I. Swarcman, dr. E. Mittelstaedt, i dr. A. Margolis.

Przewodniczący: prezydent A. Rzewski.

Prowadzi protokół: I. Swarcman.

W sprawie wylegitymowania się petentów.

Uchwalono: przyjąć do wiadomości zeznania świadków: M. Szuma-

chera, jubilera, zam. przy ul. Piotrkowskiej № 56 i Icchoka Mendla Szulzyngera, krawca, zam. przy ul. Cegielnianej № 55, w sprawie tożsamości osoby Abrama Józefa Hochmana.

W sprawie ustalenia wieku petentów.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministerstwa Spraw Wojsk. L. d. 1542/IV P. z dnia 29. IV. 1920 r., Komisja dla ustalenia wieku popisowych żydów na posiedzeniu w dniu dzisiejszym rozpatrzyła podania:

1) Hersza Hochmana o ustalenie wieku syna jego Abrama-Józefa Hochmana, i

2) adwokata Edmunda Moszkowskiego w imieniu Icchoka Godela Buki o przeniesienie tegoż Buki z list poborowych 1901 roku do list 1898 roku.

Po określeniu na zasadzie zewnętrznej wyglądu wieku petentów, Komisja uznała:

1) że Abram Józef, syn Hersza, Hochman urodził się w dniu 11/24 września 1902 roku, a zatem podlega poborowi rocznika 1902 (tysiąc dziewięćset drugiego);

2) że podanie Icchoka Godela Buki uwzględnieniu nie podlega.

Pozatem postanowiono zwrócić się do Wydziału Prezydjalnego Magistratu z wnioskiem o wydanie Abramowi-Józefowi Hochmanowi odnośnego zaświadczenia w myśl powyższej uchwały.

ZAGADNIENIA KOMUNALNE.

Inż. ADOLF GOLDBERG

b, kierownik Oddziału Zabudowy
Magistratu m. Łodzi.

Komunikacja kolejowa Łodzi.

Istnienie wolnego niezależnego państwa polskiego jest ściśle związane z możliwością zupełnego rozwoju przemysłu polskiego. Przy dotychczasowym stanie przemysłu istniejąca gęstość zaludnienia skłania do wychodźstwa i do udawania się na roboty sezonowe zagranicę, zabierające

krajowi najlepsze wartości rodzime na rzecz zwalczających nas sąsiadów. Wzmoczenie wytwórczości własnej przez stworzenie najdogodniejszych warunków, przez słuszną politykę gospodarczą i celną, przez wyposażenie ośrodków przemysłowych we wszelkie pomoce techniczne, — oto droga, która winna być naszą myślą przewodnią.

Pod tym względem Łódź, jako stolica przemysłu polskiego, stanąć musi na czele, zdobywając śmiałą i bogatą inicjatywą konieczne pomoce, wyznaczając kierunek zespalałym się siłom w państwie i używając całego swego autorytetu dla osiągnięcia wymaganych warunków rozwoju.

Bo jeżeli Łódź swe powstanie i bezprzykładny rozwój zawdzięcza sprzyjającemu zbiegowi okoliczności, to dalsze jej istnienie, w bezmiernie utrudnionych warunkach, uzależni się od stworzenia naturalnego zdrowego podłoża, którego dotychczas Łódź w zupełności brak. A to naturalne organiczne podłoże, na którym dotychczasowe potężne siły gospodarcze rozwinąć się mają — jest samoistne i prawie że niezależne od politycznych czynników, jakimi są np. traktaty, taryfa celna i t. p.

Względy komunikacyjne przy rozbudowie możliwie doskonałej przemienistej sieci kolejowej odegrają dla Łodzi decydującą rolę, gdyż warunki geograficzne oraz pierwiastki gospodarcze, społeczne i finansowe a nade wszystko i fachowe, sprzyjają jaknajpomyślniejszej przyszłości. A zatem stworzenie tego naturalnego i organicznego podłoża jest rzeczą świadomości i woli. Trzeba więc sobie zdać sprawę, że przyszłość Łodzi w najwyższym stopniu uzależni się od polityki komunikacyjnej.

Niemal wszystkie większe miasta doznały smutnego i bolesnego doświadczenia, polegającego na tem, że prawie nigdy w porę nie potrafiły sobie zdać sprawy z całej rozciągłości swych potrzeb komunikacyjnych. W porę to znaczy, nie potrafiły przewidzieć rozrostu i rozwoju tych potrzeb. Zaniedbane bowiem możliwości prawie nigdy nie dają się ponownie używać, zwłaszcza zaś w tych wypadkach, gdzie idzie o stworzenie podstaw, dla których szczęśliwsze okoliczności niezbyt długo stoją otworem.

Wzajemność oddziaływania i warunkowania poszczególnych czynników komunikacji jest charakterystyczną jej cechą i dlatego każde cząstkowe, wyodrębnione rozwiązanie mści się błędami. Błędy te tylko w wyjątkowych wypadkach, a i wówczas też tylko częściowo naprawić się dają, pociągając za sobą nieobliczalne nakłady i koszty. Największa wydajność jedynie wówczas daje się osiągnąć, gdy wszystkie środki komunikacyjne stanowią organiczną zwięzłość i przy odrębnych swych właściwościach, oparte są na słusznych przesłankach i założeniach.

Polityka komunikacyjna większych miast obejmować musi:

1. połączenia z dalszemi i bliższemi ośrodkami komunikacyjnymi,
2. połączenia z wielkimi światowemi drogami handlowemi,
3. połączenia z rynkami zakupu surowców,
4. połączenia z rynkami zbytu,
5. komunikację pobliską, łączącą dalszą i bliższą okolicę,
6. komunikację podmiejską,
7. własny wewnętrzny, różnorodny aparat komunikacyjny.

Komunikacja jest krzewicielem gospodarki społecznej. Niemal wszystkie miasta zawdzięczają swe powstanie dogodności położenia, uzależnionego arterjami komunikacyjnymi. A w tych wypadkach, gdzie inne czynniki były zaczątkiem rozwoju miast, dopiero właściwe warunki komunikacyjne rozwój ten potęgowały i Łódź do ostatniej kategorii zaliczyć należy.

Nie ulega wątpliwości, że brak bezpośredniego połączenia z naturalną drogą wodną nie da się nigdy zastąpić sztucznymi kanałami i p zważa będzie zawsze po stronie tych miast, które takie bezpośrednio połą-

czenia posiadają. Wszelako dogodności komunikacji wodnej, zwłaszcza w połączeniu z transkontynentalnymi drogami, specjalnie dla Łodzi i jej przemysłu schodzą na drugi plan, — a to dlatego, że surowce przerabiane w Łodzi, są tak drogie w stosunku do swego ciężaru, że różnica taryf przewozowych w produkcji niewielką ogrywa rolę.

Szczęśliwe położenie Łodzi polega na tem, że jest ona środkiem okalających ją siedlisk przemysłu, rokujących najwspanialszy rozkwit w oczekiwaniu słusznej sieci komunikacyjnej i tem zasadniczo się różni od Warszawy. Najważniejszą jest jednak okoliczność, że Łódź leży w najnaturalniejszym punkcie skrzyżowania się przyszłych wielkich przejściowych połączeń kolejowych. I tak np.

1. Calais — Berlin — Łódź — Tomaszów — Ostrowiec — Sandomierz — Jarosław — Lwów — Tarnopol — Odessa.

2. Calais — Berlin — Łódź — Radom — Lublin — Kowel — Kijów — Kursk.

3. Paryż — Grasseburg — Drezno — Szwajcaria — Monachjum — Praga — Wrocław — Wieruszów — Łódź — Skierniewice — Warszawa — Białystok — Grodno — Wilno — Dźwina — Petersburg — Minsk — Moskwa.

4. Triest — Wiedeń — Półw. Bałkański — Budapeszt — Cieszyn — Zagłębie Dąbrowskie — Częstochowa — Łódź.

Kutno (Toruń — Gdańsk
Płock — Mława — Królewiec.

5. Kraków — Włoszczowa — Piotrków — Łódź

Kutno (Toruń — Gdańsk
Płock — Mława — Królewiec.

A zatem Łódź ma wszelkie dane ku temu, by stać się węzłem niemal całego ruchu pomiędzy zachodem i wschodem, południem i północą. Są to oczywiście chwilowo tylko perspektywy, urzeczywistnienie których leży jeszcze w sferze możliwości i czasu, których jednakże przy badaniach nad planami zasadniczymi pomijać nie wolno. Nie wolno zaś dlatego, że przeprowadzenie tych wielkich połączeń w szczególnych wypadkach wymaga tylko uzupełnienia brakujących odcinków pomiędzy istniejącymi linjami. Oczywiście, że ta rozbudowa sieci kolejowej nie jest wyłącznym interesem Łodzi. Wszystkie osiedla, bądź to handlowe, przemysłowe, bądź też mieszkalne, — połączone w podobny sposób, wyniosą pokaźne korzyści ze swych wytworów i dla zaspokojenia swych potrzeb. A nie należy zapominać przy tych przedsięwzięciach o doniosłych względach strategicznych.

Tak czy inaczej, prędzej czy później państwo zmuszone będzie do wzmocnienia naszej sieci kolejowej. Dotyczy to przedewszystkiem byłego zaboru rosyjskiego, gdzie nieustosunkowana ani do powierzchni ani do ilości mieszkańców sieć kolejowa wymaga specjalnej pieczy i specjalnych nakładów. Państwo będzie zmuszone już w pierwszych latach swego istnienia do faworyzowania tej części kraju dla ujednostajnienia stosunków. Trzeba będzie powetować lata zaniedbania najbardziej upośledzonej pod tym względem Kongresówki. Same liczby przemawiają w zestawieniu chociażby z Galicją i Ks. Poznańskiem.

	Galicja	Królestwo	Ks. Poznańsk.
Ludność	8025675	12476000	2099831
Powierzchnia	78497 km. □	122326 km. □	28989 km. □
Długość toru	4120 km.	394 km.	2666 km.
Na 1000 km. □	5,23 km.	2,75 km.	9,17 km.
Na 10000 mieszkańc.	5,13 „	2,72 „	12,70 „

Zadaniem więc Łodzi będzie jaknajenergiczniejsze i jaknajgorliwsze domaganie się od Rządu aby w tych przedsięwzięciach nie była pominięta. Trzeba będzie zmobilizować wszystkie decydujące czynniki i jaknajusilniej ubiegać się o zajęcie i utrzymanie należnego stanowiska. Wszelkie bowiem nakłady i jaknajuciążliwsze zabiegi opłacać się tysiąckrotnie, — wówczas gdy najmniejsze pominięcie Łodzi, skrzywdzi miasto dotkliwie i wyrządzi nieobliczalne straty. To też Łódź w tej sprawie musi czynnie stać na straży.

Znaczenie takiej odbudowy, wytworzenie przejściowej światowej komunikacji uwidoczni się w rozwoju samego miasta, w całym życiu gospodarczym i kulturalnym, w zaopatrywaniu wszelkich potrzeb i w zbywaniu wytworów całego przemysłowego okręgu Łodzi. Bo w istocie samej komunikacji tkwi możliwość stępania krańców, docierania do zamierzonych celów. Wytworzą się nowe dziedziny pracy, uzupełniając naszą wytwórczość pod względem gospodarczym i społecznym.

Dla sprawnego i słusznego wyciągnięcia korzyści, wynikających z takich linii głównych, nastąpić musi planowa i racjonalna rozbudowa połączeń pobliskich. Trudno, bowiem wyobrazić sobie, aby ubogi obecny stan rzeczy na dłuższą mógł starczyć metę.

Łódź posiada zaledwie cztery linje kolejowe; są niemi:

- 1. Kolej Fabryczno — Łódzka** wybudowana w r. 1886 przez prywatne Akcyjne Towarzystwo Koleji Fabryczno-Łódzkiej, jako odnoga Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej. Stanowiła ona do r. 1902 jedyne połączenie kolejowe Łodzi. Dwutorowa linja, długości 26,1 km. Kozłuski-Łódź obsługuje cały na Łódź skierowany ruch, pochodzący z linii: Warszawa — Wiedeń, Dębin — Dąbrowa i Kozłuski — Tomaszów — Ostrowiec.
 - 2. Łódź — Zgierz — Łowicz — Warszawa i**
 - 3. Łódź — Pabjanice — Kalisz — Skalmierzyce** jako linje Kolei Kaliskiej wybudowane zostały w r. 1902 przez prywatne Akcyjne Towarzystwo Kolei Warszawsko-Wiedeńskiej, w r. zaś 1912 upaństwowione. Pierwsza o długości 135,3 km. obsługuje częściowo ruch skierowany na Łódź z Warszawy oraz z północy drogą obłąną na Włocławek przez Łowicz. Druga o długości 118,5 km. obsługiwała ruch skierowany na Łódź z zachodu zwłaszcza z Berlina i Wrocławia, dziś zaś stanowi jedynie o'ólne połączenie z Poznaniem.
 - 4. Kolej Obwodowa** wybudowana wkrótce po otwarciu Kolei Kaliskiej przez Towarzystwo Akcyjne Kolei Fabryczno-Łódzkiej, łączy kolej kaliską z kolejami Fabryczno — Łódzką Warszawsko — Wiedeńską, Dębin — Dąbrowa i Tomaszów — Ostrowiec. Linja ta o długości 14,7 km. okala południową część miasta i ma tylko lokalne znaczenie, zresztą jest ona bardzo nieznacznie wykorzystana.
- Koleje Kaliska i Obwodowa zawdzięczają swe powstanie w głównej mierze wymaganiom strategicznym i w właściwej polityce komunikacyjnej Łodzi stanowiły czynnik drugorzędny.

Obecnie budowana kolej Łódź — Kutno stanowić będzie pierwsze racjonalne połączenie z północą.

Otóż sieć kolejowa wokół Łodzi zgęszczoną być musi. Obecne bezmiernie wielkie oka tej sieci przecięte być muszą szeregiem nowych właściwych połączeń. Trzeba bowiem z jednej strony sięgnąć do leżących odlegość wartości pobliskich, z drugiej zaś strony zaprzestać trwonienia czasu, energii i nakładów na drogi okólne. Nie przesądzając narazie samego porządku rozbudowy tej sieci wskazać należy jedynie na najżywoźniejsze konieczności, bezpośrednio i dotkliwie przez Łódź odczuwane.

I tak:

1. **Łódź — Pabjanice — Bełchatów — Szczerców — Częstochowa — Zagłębie Dąbrowskie — Śląsk Górny — Śląsk Cieszyński** jako najżywoźniejsze bezpośrednie połączenie z kopalniami węgla, których wielką część produkcji pochłania przemysł łódzki, i od których niemal w zupełności jest uzależniony.

2. **Łódź — Piotrków — Przedborz — Włoszczowa — Sędziszów — Wolbrom — Skąta — Ojców — Kraków** jako linię łączącą Łódź bezpośrednio z Galicją dla wymiany bogactw naturalnych na własne wytwory.

3. **Łódź — Koluszki — Rawa** z rozgałęzieniem na **Nowe Miasto — Radom — Kazimierz — Lublin** i na **Grójec — Górę Kalwarję — Siedlce** jako linie bezpośrednio łączące Łódź z Galicją Wschodnią i Ukrainą, względnie osiedliskami na południe od Warszawy.

4. **Łódź — Brzeziny — Skierniewice** jako linia odbarczająca przeciążoną kolei Fabryczno-Łódzką i nawiązująca proste bezpośrednie połączenie ze stolicą państwa.

5. **Łódź — Zgierz — Ozorków — Łęczycza — Kutno — Płock — Mława** jako uzupełnienie zapoczątkowanego przez budowę kolei Łódź—Kutno połączenia z północnym wschodem zwłaszcza zaś z Królewcem.

6. **Łódź — Konstantynów — Podębnice — Uniejów — Turek** z rozgałęzieniem na **Konin — Wrześnię — Poznań** jako bezpośrednie połączenie ze stolicą Wielkopolski wzgl. Berlinem oraz na **Pleszew — Jarocin** jako linię otwierającą dla Łodzi najurodzajniejszą część kraju, obfitującą w produkty rolne, pozatem jako połączenie z portem przyszłego połączenia kanałowego Warty — Neru pod Konstantynowem.

7. **Łódź — Pabjanice — Łask — Złoczew** z rozgałęzieniem na **Wieruszów — Kempno — Oleśnice — Wrocław** i na **Wieluń — Gorzów — Kluczborek — Opole** jako linię otwierającą rolniczą część kraju na południe od kolei Kaliskiej i stanowiącą proste i bezpośrednie połączenie z Dreznem wzgl. z Pragą na Wrocław.

Już ta pierwsza rozbudowa otworzy Łodzi całe śpichrze środków żywnościowych, dostarczy sił roboczych, materiałów budowlanych, surowców. Połączy Łódź i cały przemysłowy okręg naturalnymi więzami z krajem, dając możność mieszkańcom korzystania z wytworów, podnosząc kulturalny i gospodarczy popyt. Skróci okólne drogi nie narażając na pośrednie i uciążliwe dochodzenie celu.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że takie nakłady amortyzują się szybko i że wynikną z nich wielkie korzyści. To też Łódź, pod tym względem, działać musi bez wytchnienia, stale wywierać nacisk na miarodajne czynniki i używać wszystkich swych wpływów dla jaknajszybszego urzeczywistnienia swej polityki komunikacyjnej.

Sprawa połączenia kanałowego, kolejek dojazdowych, wewnętrznej okręgowej i miejskiej komunikacji, zgodnie z powyższymi wyluszczeniami, ujęta będzie w specjalne rozprawy.

Same zaś założenia powyższe wymagają bliższego rozpatrzenia oddzielnie dla ruchu osobowego i oddzielnie dla ruchu towarowego.

(d. c. n.)

Kronika miejska.

— **Podwyższenie opłat za świadczenia a Urzędu Rozjemczego do spraw najmu:** Od dnia 15-go lutego 1922 roku opłaty za świadczenia Urzędu Rozjemczego wynoszą:

a) wpis główny od określonego powództwa 3 procent.

wpis główny od nieokreślonego powództwa od Mk. 30.— do Mk 2,000.—

b) od każdego podania Mk. 20.—

c) „ „ wezwania „ 15.—

d) za odpisy i zaświadczenia od każdego arkusza od Mk. 30.— do Marek 60.—

— **Anulowane kwity.** Wydział Handlowy podaje do wiadomości, iż kwity wykupione w b. wydziale zaprowiantowania miasta przed styczniem 1922 r. na opał i produkty żywnościowe, a dotychczas niezrealizowane, unieważnia się z dniem 25 b. m.

— **O ulicę Zamenhoffa.** Ponieważ województwo cofnęło swą uchwałę co do ulicy Rozwadowskiej, ulica ta, w myśl uchwały rady miejskiej, nazywa się ulicą Zamenhoffa.

— **Konie rewindykowane.** W sprawie rewindykowanych koni województwo łódzkie przesłało do wszystkich p. p. Starostów Województwa Łódzkiego i Magistratu m. Łodzi następujące pismo:

W wykonaniu polecenia Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych z dnia 7/l. r. b. № 4112/W. O. Województwo prosi o wydanie zarządzeń lekarzom weterynaryjnym aby rozciągnęły ścisły nadzór weterynaryjny nad koniami rewindykowanymi i o

poczynionych ewentualnie spostrzeżeniach donosili Województwu.—

— **W sprawie operatów szacunkowych.** Wojewoda przesłał Magistratowi m. Łodzi następujące pismo G.U.L.

W myśl ustawy z dnia 10 maja 1919 r. Główny Urząd Likwidacyjny przeprowadził ustalenie i oszacowanie świadczeń i strat wojennych.

Na podstawie odnośnych operatów, sporządzonych przez Komisję Szacunkową, Główny Urząd Likwidacyjny dokonał zestawień omawianych strat dla celów rachunkowych, same zaś operaty zostały rozesłane do Komisji zapomogowych, działających na zasadzie ustawy z dnia 18 1919 r. celem wykorzystania przy udzielaniu zapomóg.

Jednakowoż omawiane operaty posiadają w dalszym ciągu pierwszorzędną wagę dla Głównego Urzędu Likwidacyjnego, gdyż służą one za podstawę obliczenia, przedłożonych Między państwowej Komisji odszkodowań rachunków pretensji Państwa Polskiego z tytułu strat wojennych. Przy ostatecznym ustalaniu omawianych rachunków, będące w mowie operaty będą sprawozdane i brakich lub uszkodzenie może pociągnąć za sobą zakwestjonowanie wielomiljardowych sum.

Ponieważ omówione operaty powstają rzekomo w powiatowych wzgl. miejskich Komisjach Zapomogowych w wielkim nieporządku i nieposzanowaniu, przeto na skutek reskryptu M. S. Wewn. z 20/1 b. r. № A. O. 12, poleca się PP. Starostom wzgl. P. Prezydentowi jako Przewodniczącym Kom. Zapomogowych traktować omówione operaty ze specjalną pieczołowitością, gdyż zaginięcie lub uszkodzenie tych operatów w Komisjach Zapomogowych

może wywołać wprost nieobliczalne straty dla Skarbu Państwa, za które Główny Urząd Likwidacyjny nie może wziąć na siebie odpowiedzialności.

Z życia miast polskich.

Podatek mieszkaniowy we Włocławku.

Władze miejskie we Włocławku uzyskały zatwierdzenie gminnego podatku mieszkaniowego.

Podatek ten wynosi zależnie od kategorii od 50 proc. do 400 proc. rocznego czynszu dzierżawnego.

Z Lublina.

Magistrat lubelski postanowił przejąć bezwzględnie miejską fabrykę masarską od wojskowości, sprawę zaś wynagrodzenia za użytkowanie masarni załatwić z wojskowością w drodze polubownej, ewentualnie w razie niemożności dojścia do porozumienia, wystąpić do komisji rekwizycyjnej o ustalenie wynagrodzenia i ewentualnych szkód i strat. Do przejęcia masarni upoważniono komisję, powołaną przez magistrat.

Koleje elektryczne w Zakopanem.

W Zakopanem została zorganizowana spółka z ogr. odpow. pod firmą „Podhalańskie koleje elektryczne systemu Auttram“, mająca na celu otwarcie ruchu osobowego i ciężarowego w Zakopanem z odnogami do Chramcówki, Nowotarska, Kuźnic i Jaszczurówki. Projektowane są pociągi osobowe, składające się z wozu motorowego na 50 osób i wozu przyczepnego również na 50 osób. Energii dostarczać będzie elektrownia w Kuźnicach. Przewody będą biegły po jednej stronie, korzystając w obrębie miasta ze słupów do oświetlenia.

Projekt budowy teatru miejskiego w Częstochowie.

W Częstochowie powstała spółka z kapitałem zakładowym 150 milionów marek, celem budowy teatru miejskiego w tym mieście.

Pomoc dla bezdomnych.

Zarząd miasta Dąbrowy, chcąc przyjąć z pomocą bezdomnym, postanowił przy posterunku dezynfekcyjnym urządzić pierwszy etap dla bezdomnych, gdzie biedacy otrzymywać będą chleb i herbatę. Po odwszeniu bezdomni odsyłani będą na nocleg do domu noclegowego przy przytułku miejskim.

Finanse Lwowa.

Jak donosi „Kurjer Lwowski“ na posiedzeniu komisji finansowej magistratu m. Lwowa wyjaśniono, że w 1921 r. wynosił niedobór gminy m. Lwowa przeszło 600 milj. mk. Subsydja i subwencje rządowe w kwocie 800 milj. umożliwiły miastu egzystencję. Dalszych subwencji — jak wiadomo — rząd odmówił od nowego roku, a uchwalona ustawa o zasileniu finansów miejskich umożliwiła miastu sanację stosunków.

Prezydjum m. Lwowa, opierając się na uchwalonej ustawie, wypracowało projekt wprowadzenia nowych podatków miejskich. Prócz tego przekazuje rząd gminie m. Lwowa 30 proc. z wpływu podatku dochodowego, co wyniesie około 100 milionów marek.

Połączenie Krakowa z Górnym Śląskiem.

W magistracie krakowskim odbyła się niedawno wstępna konferencja w sprawie połączenia kolejowego Górnego Śląska z Małopolską i rozbudowy węzła kolejowego krakowskiego. Na podstawie wyników tej konferencji magistrat przygotował obecnie wnioski, które przedłożeniem ich radzie miejskiej, będą przedmiotem obrad połączonych sekcji ekonomicznej, skarbowej i prawniczej, których posiedzenie odbędzie się w najbliższym czasie przy współudziale delegatów dyrekcji kolei.

Katalog Biblioteki Wydziału Statystycznego Magistratu m. Łodzi.

(ciąg dalszy)

XIV. Administracja i zagadnienia komunalne.

Nr. inwent.	AUTOR	TYTUŁ DZIEŁA	Wydawca	Miejsce i wydania	rok
444	—	Biuletyn Związku miast Polskich	Zw. miast Polskich	Warszawa	1921
345	—	Budżet miasta Poznania			
211	Czaplicki Wład.	Wzajemne miejskie ubezpieczenia od ognia	Zw. miast Polskich	"	1919
84	—	Dekret o wyborach do rad miejskich na terenie b. Król. Kongr.	Monitor Polski	"	1918
277	Kroński Aleks.	Ustrój komunalny miast	M. Arct	"	1917
339	—	Magistrat m. stoł. Warszawy. Sprawozdanie 1. I. 1917—31. III. 1918	Magistrat	"	1918
465	—	Monitor 1918-19-20	Min. Spraw Wewn.	"	—
15	Niedziałkowski	Organizacja pośrednictwa pracy	Biuro Pracy Spółdzielczej	"	1917
16	Olszewski Józef	Aprop. wielkich miast w Europie i działalność na tem polu gminy m. Lwowa	Autor	Lwów	1914
445	—	Pierwsza konferencja Gł. Komendy Polsk. Państw. z przedstawicielami prasy	Gazeta Polityczna	Warszawa	1921
206	—	Projekt statutu wzajemnych ubezpieczeń od ognia	Związek miast Polskich	"	1919
207	—	Projekt statutu służbowego dla pracowników miejskich	Związek miast Polskich	"	1919
95	—	Regulamin służbowy dla Gł. Kasy Miejskiej w Łodzi	Magistrat	Łódź	1915
20	Sikorski dr.	O wewnętrznej organizacji magistratów.	Zw. miast Polskich	Warszawa	1918
21	Skalski dr.	13-lecie monopolu wódczanego	Odb. „Zdrowia“	"	1912
378	Strasburger dr.	Finanse Warszawy podczas wojny	Wydz. Rejestr. Str. Wojsnych	"	1918
85	—	Ustawa o miastach dla obszarów Jen. Gub. Warszawy			
216	—	Ustawy i rozporządzenia administracyjne, zebrane dla użytku policji państwowej i urzędów administracyjnych	Wydz. III Wysz. K.G. Pol. Państw.	"	1915
210	—	Ustawy i przepisy podatkowe w miastach	Związek miast Polskich	"	1918

Nr. inwent.	AUTOR	TYTUŁ DZIEŁA	Wydawce	Miejsce i wydania	rok
28	Synoradzki M.	Stan własności nieruchomości w Warszawie wobec projektu Rządu Polskiego o ochronie lokatorów.	Zw. miast Polskich	Warszawa	1918
b) w języku niemieckim.					
80	—	Behörden in Lodz	Polizei Amt	Łódź	1916
158	—	Die Milchversorgung der Stadt Danzig	Statist. Amt	Danzig	1918
438	—	Der Grundstückverkehr in der Stadt Zürich 1914-1917	"	Zürich	1918
94	—	Milchversorgung der Stadt München im Jahre 1910	"	München	1911
101	—	Taschenkalender für Gemeindebeamte für 1911 Jahr	Zentralv. der Gemeindebeamter	Berlin	1910
92	—	Verwaltungsbericht der Stadt Lodz 1915/16	Magistrat	Łódź	1916
c) w języku francuskim.					
393	—	Le nombre des fonctionnaires de la commune 1891—1916	Bureau municipal de stat.	Amsterdam	1920
419	—	Statistique de la ville de Helsingfors	Bureau de statistique	Helsingfors	1921
142	—	Statistique de la ville de Helsingfors	"	"	1921
d) w języku rosyjskim.					
449	—	Swod statisticzeskich swiedienij o licznom sostawie			
XV. Skarbowość.					
a) w języku polskim.					
1	Babiński W.	Organizacja władz skarbowych w Państwie Rosyjskiem	Biuro Pracy Społecznej	Warszawa	1918
90	—	Budżet m. Łodzi 1917/18	Magistrat	Łódź	1918
3	Eysymontt J.	Zasady kontroli państw.	Min. Skarbu	Warszawa	1918
878	Fajans dr. W.	Nasza przyszła waluta	Wydz. rej. str. woj.	"	1918
14	Głabiński S.	Nauka skarbowości	Autor	Lwów	1911
453	Krzywicki L.	Drożyna, celwestr waluta	En Pol. Str. Spoz.	Warszawa	1921

Nr. Inwent.	AUTOR	TYTUŁ DZIEŁA	Wydawca	Miejsce i wydania	rok
304	Krzyżanowski A.	Nauka o pieniądzu i kredycie	J. Czernecki	Warszawa	1919
308	—	Przepisy o podatku dochodowym i majątkow.	Min. Skarbu	"	1921
319	Radziszewski dr.	Nauka skarbowości	M. Arct	"	1920
331	Skarbek Fryd.	Ogólne zasady nauki gospodarstwa narodowego.	"	"	1911
26	Strasburger E.	Finanse Warszawy	Raj. strat wojen.	"	1917
27	"	Podatek gruntowy w Królestwie Polskiem	Biuro Pracy Społecznej	"	1918
306	"	Zagadnienia skarbowo-ekonomiczne na tle wojny	F. Hoesick	"	1920
307	"	Podatki wojenne	Odb. z „Ekonomisty“	"	1919
378	"	Finanse Warszawy podczas wojny	Wydz. rejestracji strat wojennych	"	1918
308	Świda Adolf	Odszkodowania wojny 1914—1918 w cyfrach	Ossolineum	Lwów	1920
447	Trębicki Stan.	Gorzka prawda	Autor	Warszawa	
36	—	Ustawy i przepisy podatkowe	Zw. miast Polskich	"	1918
91	—	Zamierzenia skarbowe Zarządu miasta Łodzi 1919/20	MagiŃrat	Łódź	1920
185	—	Zamierzenia skarbowe Zarządu miasta Łodzi 1918/19	"	"	1918

b) w języku francuskim.

102	—	L'impôt municipal sur le revenu 1914/15	Bureau municipal de stat.	Amsterdam	1918
395	—	L'impôt municipal pendant 1916/17	"	"	1920
467	—	L'impôt municipal sur le revenu 1917/18	"	"	1921

c) w języku angielskim.

148	—	Retail price 1890-1911	Bureau of labor statistics.	Waszyngton	1912
144	—	Retail price 1890-1912	"	"	1912

XVI. Opieka społeczna.

a) w języku polskim.

282	Koralewski Kaz.	Opieka społeczna	F. Hoesick	Warszawa	1918
283	Olzowski J. i Tatarczuk St.	Belgia i jej opieka społeczna w czasie wojny	hr. E. Potocka	Lwów	1917
57	—	Sprawozdanie Z. Z. Tow. Opieki nad sierotami	MagiŃrat	Łódź	1919

Treść numeru 9-ego:

Dział sprawozdawczy:

Protokół 6 posiedzenia Rady Miejskiej z dn. 14 lutego 1922 r.— Sprawozdanie z działalności Wydziału Zdrowotności Publicznej w miesiącu styczniu 1922 r.— Sprawozdanie z działalności Komitetu Tanich Kuchon za rok 1921.— Sprawozdanie z działalności Urzędu Stanu Cywilnego za miesiąc styczeń 1922 r.— Protokół I posiedzenia Komisji do ustalania wieku popisowych Żydów,— Protokół II posiedzenia Komisji do ustalania wieku Żydów popisowych.

Zagadnienia komunalne.

Komunikacja kolejowa Łodzi.—

Kronika miejska. —**Z życia miast polskich.****Katalog biblioteki Wydziału Statystycznego.**

Wkrótce wyjdzie z druku

Przewodnik dla Urzędów Stanu Cywilnego

zawierający między innymi wszelkie rozporządzenia i przepisy dotyczące prowadzenia aktów stanu cywilnego obowiązujące na wszystkich ziemiach Rzeczypospolitej.

Wobec ograniczonego nakładu „Przewodnik” należy zamawiać zaważasą w Urzędzie Stanu Cywilnego przy Magistracie m. Łodzi, ul. Zachodnia № 52.

Licytacje przymusowe.

Dnia 1 marca 1922 r. od godz. 9-cj rano odbędą się licytacje przy ul.:

Wolborskiej 5, lustro, Południowa 4, zegar, stół i kapa płaszowa, Południowa 42, zegar, Drewnowska 16, kapy, Nowomiejska 84, żelazna kasetka, Północna 4, zegar, Północna 4, kredens, Nowomiejska 9, kapa, Cegielniana 26, kapa, Kilińskiego 50, lustro, Solna 11, lustro, Stary Rynek 7, szafa, Wolborska 7, lustro, Wolborska 7, lustro, Żółtawy 9, krzesło.

Dnia 2 marca 1922 r. od godz. 9-cj rano odbędą się licytacje przy ul.:

Al. Kościuszki 27, samowar, N. Zarzewska 25, maszyna do szycia, Miłsza 45, kapa, Al. Kościuszki 27, żelazko elektryczne, Al. Kościuszki 29, zegar, Gdańska 46, szafka, Wólczańska 68, zegar, Miłsza 42, zegar.

Miejski Urząd Sekwestracyjny.

Wydawnictwo Zarządu Miasta Łodzi.

Odbito w tłoczni B-ci Holcman w Łodzi ul. Zawadzka № 7.